

EL TREBALL DE RECERCA

INSTITUT PEDRAFORCA
CURS 2020-21

ÍNDIX

1. Introducció
 - 1.1 El treball de recerca, que és?
 - 1.2 Per què és important?
 - 1.3 Com es fa?

2. La preparació del treball (fase pre-experimental)
 - 2.1 Consideracions inicials
 - 2.2 L'elecció del tema
 - 2.3 Pla de treball

3. Documentació i activitats de camp (fase experimental)
 - 3.1 Recopilació i registració de l'informació
 - 3.2 Les fonts d'informació
 - 3.3 La catalogació i arxiu de la informació
 - 3.4 Elaboració d'un índex provisional

4. Anàlisi i interpretació de les dades, redacció de la memòria (fase post-experimental)
 - 4.1 Anàlisi i interpretació de les dades
 - 4.2 La redacció de la memòria

5. La presentació oral

6. Calendari i organització TdR 2019/20

7. Avaluació
 - 7.1 La nota del treball de recerca
 - 7.2 La nota de tutoria
 - 7.3 La nota de la memòria
 - 7.4 La nota de l'exposició oral

ANNEXOS (normes de composició gràfiques, parts de la memòria escrita, citació de fonts, cites i referències bibliogràfiques, la presentació oral)

Introducció

1.1 El treball de recerca, que és?

El treball de recerca de Batxillerat és **una petita investigació** que hauràs de fer sobre un tema determinat sota l'orientació d'un tutor o tutora. S'engega a final de 1r de Batxillerat i es presenta a 2n, de manera que pots avançar una part de la feina durant l'estiu que hi ha entremig dels dos cursos. Per primera vegada, podràs treballar un tema que t'interessa de veritat, sobre el què bolcaràs la teva curiositat i ganes de saber-ne més. Hauràs de seguir **una metodologia rigorosa**, respectant les pautes que et donarà el tutor/tutora i el calendari de tasques establert. Finalment lliuraràs el treball acabat i faràs una exposició davant d'un tribunal.

1.2 Per què és important?

Aquesta recerca és una oportunitat per **aplicar les competències i els coneixements apresos i practicats al llarg de la teva carrera escolar** i, al mateix temps, **aprendre'n de nous**, que et seran indispensables a l'hora de fer un treball quan continuïs la teva formació, a la universitat o a cicles formatius de grau superior. Treballaràs autònomament amb el recolzament d'un tutor/tutora que et guiarà en la teva recerca des del començament fins a la presentació del treball. **L'assistència a les sessions de tutoria és obligatòria** i és part de l'avaluació final del treball. Cal fer almenys cinc sessions de tutoria: quatre abans del lliurament del treball i una abans de l'exposició oral.

El treball de recerca és molt important dins del currículum de batxillerat i **la seva nota suposa un 10% de les notes de totes les assignatures** cursades a 1r i a 2n, que són 19. Per dir-ho d'un altra manera, dins del currículum és l'equivalent de 2 assignatures. Per tant, la nota del TdR és molt important per obtenir una mitjana alta en el batxillerat. Per tot això és necessari **treballar amb serietat i aplicació**, però també és molt important tenir esperit d'**iniciativa pròpia**. Has de tenir sempre en compte que el treball ha de ser original, rigorós, personal i ha de seguir les pautes indicades en aquest

document. En cap cas, el treball podrà ser còpia o reelaboració d'un altre treball, una mera recopilació dels materials consultats o una divagació lliure sense una estructura metodològicament correcta.

1.3 Com es fa?

Recorda que en els treballs científics i en els de les ciències socials, **és estrictament obligat seguir aquests passos**

- Fer-se una pregunta de recerca o plantejar-se un problema.
- Formular una hipòtesi (o més d'una).
- Presentar elements que la verifiquin o la refutin.

En l'àmbit humanístic, hi ha treballs que segueixen fil per randa els passos esmentats, però n'hi ha d'altres que són més aviat la **descripció detallada d'algun àmbit de la realitat social o cultural**. En qualsevol cas, a diferència del que es fa a l'Educació Secundària Obligatòria, **no hauria de ser el típic treball amb què simplement aplegues informació** d'aquí i d'allà: has de fer alguna troballa, per ínfima que sigui! La feina de revisió obligatòria en què es passa revista als coneixements que ja es tenen sobre un tema és valuosa (i necessària com a pas previ per emprendre qualsevol investigació professional), però no sol implicar res de propi o original. Recorda: si no aportes cap coneixement nou, no hauràs fet pròpiament cap recerca!

2. La preparació del treball (fase pre-experimental)

2.1 Consideracions inicials

Abans de fer la tria del tema hauràs de fer unes **consideracions sobre les teves capacitats i les teves limitacions**: has de proposar una investigació factible amb el teu nivell d'alumne de 2n de batxillerat, amb els teus coneixements previs sobre el tema i amb els recursos que tens a la teva disposició. No s'espera pas de tu que descobreixis una vacuna contra una malaltia, però tampoc que descriguis el sistema solar. Potser obtindràs unes conclusions que et semblaran modestes, però el més important és que **hauràs après a fer servir unes bases tècniques i procedimentals fiables** (per a treballar, més endavant, en temes més ambiciosos), hauràs après a fer recerca, com també a escriure millor i practicar l'exposició oral. En qualsevol cas el treball ha de tractar un aspecte nou o almenys analitzar un tema des d'una òptica peculiar que sigui a l'abast de les teves capacitats.

2.2 L'elecció del tema

L'elecció del tema és molt important per a l'èxit del treball. Has d'elegir un tema que trobis atractiu i que respongui als teus interessos presents i futurs. Seguint les indicacions del tutor/tutora podràs fer una elecció adequada i realista, que s'adapti als teus coneixements, al temps disponible i a les fonts d'informació al teu abast. **El tema d'estudi no pot ser ni massa general** ("Les energies alternatives", "La generació beat"), **ni massa pretensions** ("El disseny d'un braç robòtic per a la construcció d'una envasadora de cafè mòlt"). Com que has de fer recerca i, doncs, has de dir alguna cosa nova sobre un tema, és bàsic que aquest estigui perfectament delimitat i que et sigui accessible. **El tema escollit ha de ser original** i ha de tenir uns límits clars i precisos, unes coordenades dins de les quals et mouràs en la teva investigació. **El tema ha d'estar inclòs en un marc definit**. Pots aprofitar per aprofundir en aspectes de la modalitat de Batxillerat cursada, pots proposar un tema que t'interessi o escollir-ne un entre la llista de temes proposats

pels departaments didàctics de l'Institut. En qualsevol cas és necessari que la teva elecció sigui el resultat d'una reflexió raonada o d'un veritable interès teu i no d'una curiositat o d'un impuls o, encara pitjor, de la falsa il·lusió de treure profit d'un tema que et sembli senzill i ràpid de desenvolupar.

Per tal de delimitar aquest marc en què s'inclourà el treball, un cop decidida l'àrea temàtica, valoraràs quins són els teus coneixements sobre el tema i podràs fer **una recerca inicial** (a la biblioteca, als llibres de text, a la xarxa) per tal de saber-ne més i detectar un aspecte no estudiat o que t'encurioseix, un problema, una necessitat que no ha trobat solució, etc. Amb això podràs **delimitar la pregunta** rellevant **de recerca** que presidirà tot el treball, que aglutinarà i dinamitzarà tots els teus esforços. La pregunta de recerca serà l'eix vertebrant del treball, la pregunta que hauràs de tenir present a l'hora planificar el treball, recollir informació i analitzar-la, estructurar l'índex, redactar la memòria i exposar-la davant del tribunal.

Quan tinguis preparats el tema i la pregunta de recerca, hauràs d'omplir el **full de proposta de TdR** (annexat a aquest document) i presentar-lo a un tutor/tutora, docent del departament didàctic més proper a la temàtica que vols proposar, dins del termini fixat en el calendari.

2.3 Pla de treball

Ara que ja saps quin serà l'àmbit del teu treball i la pregunta de recerca, pots preparar-te un **pla de treball** realista i seguir-lo. El pla de treball serà la estratègia que hauràs de seguir per a poder contestar la pregunta de recerca, verificar les hipòtesis i portar a terme el treball. Tanmateix a vegades el pla de treball s'ha de canviar, així com l'índex, en la fase de recopilació d'informacions, com en el cas, per exemple, de trobar una nova font que t'obre un nou camí en la teva recerca. És necessari l'assessorament del tutor/tutora tant en l'elaboració del pla de treball com en aquests primers passos teus com a investigador.

En primer lloc, decidiràs **quin mètode de treball necessites** per a respondre la teva pregunta (lectures, entrevistes, experiments, enquestes, etc). Seguidament, hauràs de traçar un pla de treball amb una **temporització** molt clara de cada tasca que vols fer. Sovint la inexperiència en recerca fa escollir temes massa complexos o organitzar el treball de manera equivocada, cosa que porta a la impossibilitat de seguir la temporització que et proposes.

Una eina que et pot anar bé per organitzar-te en el seguiment del pla de treball és el **diari de treball de recerca**, on has d'anar apuntant no sols la teva activitat, els teus aprenentatges, les correccions del tutor/tutora, els resum de llibres o d'articles, les cites, sinó també els acords i compromisos amb el tutor, les feines per fer, les dates de lliurament dels diferents apartats del treball, etc.

3. Documentació i activitats de camp (fase experimental)

3.1 Recopilació i registració de la informació

En aquesta fase comença **l'activitat de recerca pròpiament dita**: hauràs de posar en marxa totes aquelles tècniques necessàries de recollida de dades i de la informació que necessites. Per a la construcció d'un marc teòric, necessari en qualsevol tipus de recerca, hauràs d'anar a biblioteques, hemeroteques, mediateques, arxius, centres de documentació, museus etc. Òbviament has de tenir accés a Internet. És el moment de moure't i **la teva iniciativa personal pot fer la diferència** en l'èxit del treball: contactar laboratoris, experts, investigadors professionals, associacions, institucions no és tant difícil i un senzill correu, redactat sota supervisió del teu tutor/tutora, en què expliques sintèticament la teva investigació pot obrir-te portes inesperades i sorprenents que podran donar més lustre al teu treball.

Del tema escollit n'obtindràs informació, sigui per mitjà de l'observació, de l'experimentació, i també per la **consulta bibliogràfica**. Sempre que el tema ho permeti, és aconsellable incloure en el treball, a banda del marc teòric, **una part experimental o pràctica** per demostrar o rebutjar les teves hipòtesis teòriques i ajudar-te a contestar la pregunta de recerca. Una petita mostra dels experiments així com el resultat d'una activitat pràctica desenvolupada dins del treball (una maqueta, per exemple) pot ajudar-te a fer la teva exposició oral més interessant i divertida.

3.2 Les fonts d'informació

Podem distingir entre **fonts empíriques i fonts documentals**. Les fonts empíriques s'obtenen de la mateixa investigació (experimentació al laboratori o simulació informàtica, observació, entrevista, enquesta...). Les fonts documentals, en canvi, es troben en suport paper (llibres, periòdics, plànols.....) o digital (vídeo, mp3, pàgines web, blog...). Un bon treball de recerca es basa en **fonts diferents i variades**, no es pot fer un treball només amb fonts tretes d'Internet, o només mirant *DVDs*; en general, una

recerca bibliogràfica pot ser una bona base teòrica per integrar-la amb fonts d'altres tipus.

Recorda que estàs fent una recerca que, encara que sigui senzilla, s'ha de fonamentar en una metodologia científica i rigorosa, per això s'ha d'anar amb molt de compte amb les fonts consultades, sobre tot a la xarxa. Demana sempre l'opinió del tutor en la selecció de les fonts. Si us plau, no posis *El rincón del Vago* o fonts semblants a la teva webgrafia.

3.3 La catalogació i arxiu de la informació

L'informació recollida haurà de ser catalogada, ordenada i arxivada i serà el teu material de treball per escriure la memòria. És aconsellable organitzar aquesta informació en **fitxes temàtiques** que podràs consultar en el desenvolupament de la recerca. És el moment de fer esquemes, resums, mapes conceptuals, etc. Obres una carpeta d'arxius al teu ordinador i crea't un arxivador per documents en paper, l'ordre en el registre de l'informació és fonamental per obtenir un bon resultat: si les fonts d'informació són ordenades també serà més fàcil ordenar les teves idees i els continguts del teu treball.

Totes les fonts, tant empíriques com documentals, han de constar en la memòria escrita: en nota a peu de pàgina en el cas de cites, a la bibliografia o webgrafia en el cas de consultes bibliogràfiques, en annexos en el cas de quaderns d'observació o de enquestes. En aquesta fase de documentació **ja pots començar a treballar en la memòria escrita** començant l'enllestiment de **la bibliografia i de la webgrafia**, seguint les pautes indicades en aquest document. Aquesta bibliografia és un document obert i anirà creixent juntament amb la teva investigació.

3.4 Elaboració d'un índex provisional

Havent recollit informació suficient, et sentiràs capaç d'enllestir **un índex provisional**, ordenant els coneixements i les idees que tens sobre l'argument del treball. Aquest índex, que hauràs de presentar al teu tutor/tutora, serà el guió de la teva memòria escrita, però canviarà a mesura que vagis afegint nous coneixements sobre el tema. De fet la teva

activitat de recerca continuarà i l'índex provisional canviarà, s'anirà polint i perfeccionant en el curs del treball. L'índex ha de ser una proposta teva, el tutor/tutora podrà donar-te consells, però ets tu qui ha d'estructurar el treball. Arribarà un moment en què hauràs de parar les teves investigacions, per haver recollit prou informació, tot i que no es considera tancada la recerca fins al moment del lliurament de la memòria.

4. Anàlisi i interpretació de les dades, redacció de la memòria (fase post-experimental)

4.1 Anàlisi i interpretació de les dades

En aquesta fase has de tenir en compte la pregunta de recerca per tal de no desviar-te del eix del treball i afegir continguts que, tot i que et puguin semblar interessants, són superflus a l'hora de confirmar o desmentir les teves hipòtesis. Ara que ja en saps molt sobre el tema, és el moment de lligar caps. Hauràs **d'organitzar tota la informació recollida**, tant si es tracta de material documental com si és treball de camp. Hauràs de **sistematitzar-la i sintetitzar-la**. La millor manera per fer-ho és quantificar o classificar les dades, fer-ne gràfics etc. Això facilitarà la feina d'anàlisi. Amb totes les dades convenientment organitzades podràs començar a **extreure'n conclusions**. Com més ben sintetitzada tinguis la informació més àgil i efectiva serà l'obtenció de conclusions.

4.2 La redacció de la memòria

La fase de recerca i d'anàlisi d'informació està feta, ara tens tots els ingredients per redactar la teva memòria. Per fer-ho, hauràs de tenir en compte un marc metodològic i unes normes de presentació que et condicionaran, però al mateix temps et guiaran en la **redacció i edició de la memòria** (veure annex I i II).

El Treball s'estructurarà en una **portada**, l'**índex** general, la **introducció** i **objectius** (pregunta de recerca, hipòtesis), **metodologia** (eines utilitzades per portar a terme el treball, estratègies de treball), **cos del treball**, **conclusions**, **fonts d'informació** (bibliografia), **annexos**. L'estructuració dels diferents apartats de la memòria s'adaptarà a les necessitats que, de mica en mica, es dibuixaran al llarg de la teva elaboració. Hauràs de tenir sempre present quin és l'esquelet formal de l'escrit per tal d'ordenar-lo de forma coherent i facilitar al lector la comprensió dels continguts.

La part més important és el **cos del treball**, que representa el nucli de la

memòria, on exposes la matèria objecte del teu treball. Està precedit per la introducció i seguit per les conclusions. Generalment, és la part més extensa. És aquí que ha de quedar reflectida la teva recerca i els resultats del teu treball. Normalment quan es treballa en la redacció es treballa amb un esborrany del cos del treball (la introducció i les conclusions poden ser considerats com a dos apartats i es poden redactar havent acabat la redacció del cos.) Recorda treballar sempre guardant una **còpia de seguretat** del cos del treball. Fes-la cada vegada que progressis en la redacció de la memòria.

Cadascú té el seu estil d'escriptura, però el conjunt de treball haurà de ser **lingüísticament i formalment correcte**. En la redacció definitiva hauràs de respectar **unes normes gràfiques de presentació** (marges, interlineat, tipografia, numeració de pàgines, notes) i hauràs de realitzar i incloure-hi **gràfics i imatges, que acompanyaran l'escrit**.

Quan hauràs terminat la redacció de tots els apartats del treball hauràs de revisar-lo per millorar-ne els continguts, la llengua o la presentació gràfica. Hauràs de cuidar especialment la **revisió i correcció** de tots els aspectes formals, com són l'ortografia i l'expressió escrita.

5. La presentació oral

Tot i treballar-hi des de fa mesos, el teu treball encara no ha terminat: has de presentar-lo amb una **exposició oral** davant d'un tribunal. La presentació oral s'ha de preparar molt bé (veure annex IV). **En només 15 minuts d'exposició**, et jugues un percentatge important de la nota. El tutor/tutora t'ajudarà en la preparació de la defensa del teu treball. Hauràs de complementar l'exposició oral amb suports gràfics (Power Point, Prezi, esquemes, imatges) o tot aquell material que pugui ajudar a entendre els continguts de la teva presentació (maquetes, resultats d'experiments, enregistraments sonors). Recorda-te'n de comprovar, abans de l'exposició, el funcionament tots els mitjans tècnics de suport que vulguis fer servir.

6. Calendari i organització TdR 2020-21

<p>Maig 2020</p>	<p>Sessió obligatòria de presentació i explicació del TdR a l'alumnat de 1r Batx (C.Pedagògic)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lliurament a l'alumnat dels documents: "El Treball de Recerca", "Full de proposta de temes" i "Llistat de temes" pel curs 2019/20 proposats pels departaments didàctics
<p>Maig /juny 2020</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Elecció del tema - Una vegada escollit el tema, els alumnes poden fer una petita recerca superficial per establir la pregunta i les hipòtesis de recerca - El tema i la pregunta de recerca, juntament a una breu explicació de com es farà el treball, hauran de ser escrites al full de proposta i signat pel/per la Cap de Departament corresponent. - Els alumnes hauran de lliurar aquest full de proposta al Coordinador Pedagògic abans de l'últim dia de classe.
<p>23 de juny de 2020</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Últim dia per lliurar al Coordinador Pedagògic la proposta de treball omplerta i signada
<p>Estiu 2020</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Recopilació i registre de l'informació - Catalogació i arxiu de la informació. <p>Els alumnes podran aprofitar l'estiu per començar el Treball de Recerca. Podran dedicar-se a la fase experimental del Treball</p>
<p>Setembre 2020</p>	<p><u>Assignació del tutor/tutora del TdR</u> <u>Calendari de les sessions de tutoria</u></p> <p>Cal realitzar un mínim de 6 sessions de tutoria al llarg d'aquests mesos. Una de les sessions s'ha de dedicar exclusivament a la preparació de la presentació oral</p> <p><u>Tutoria:</u></p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Explicació del treball fet a l'estiu, repàs de la informació arxivada - Elaboració d'un pla de treball - Continuació de l'activitat experimental del treball
Octubre 2020	<p><u>Elaboració d'un índex provisional</u></p> <p><u>Tutoria:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Índex provisional - Revisió de la bibliografia - Revisió de les fonts - Com es fan les citacions - Comença la fase post experimental, anàlisi i interpretació de les dades
Novembre 2020	<p><u>Redacció de la memòria</u></p> <p><u>Tutoria:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Correcció lingüística - Es comença a treballar l'esborrany del cos del treball - Revisió de l'índex i de la bibliografia - La coherència del text - Normes gràfiques de presentació
Abans del 7 de desembre de 2020	<p><u>Lliurament de l'esborrany del cos del treball</u></p> <p>Alumne lliura l'esborrany a tutor/tutora</p>
Del 7 al 18 de desembre de 2020	<p><u>Tutor/a realitza correcció i revisió del cos del treball</u></p> <p><u>Tutoria:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Redacció de les conclusions - Redacció introducció del treball - Establir un títol - Organitzar els annexos
Del 19 de desembre 2020 al 7 de gener 2021 (Vacances de Nadal)	<p><u>Correcció i revisió del cos del treball (alumne)</u></p> <p><u>Redacció definitiva (alumne)</u></p> <p><u>Composició d'imatges, gràfics, notes, etc (alumne)</u></p>
8 de gener de 2021	<p><u>Lliurament del treball</u></p> <p>Alumne/a lliura el treball a tutor/a, perquè en faci una última revisió i correcció.</p>
Del 11 al 18 de gener de 2021	<p>Tutor/a dona les últimes indicacions (aquesta setmana la hora de tutoria de TdR pot canviar, per permetre a</p>

	tutor/a fer les darreres correccions)
Del 18 al 24 de gener de 2021	Alumne/a duu a terme les darreres modificacions
Dilluns 25 de gener de 2021	<p><u>Lliurament del treball al Coordinador Pedagògic.</u></p> <p>A partir d'ara no podràs fer cap canvi al teu treball. El treball s'ha de lliurar, en format PDF, adjuntat en un correu electrònic dirigit al C.Pedagògic (adreça de correu: darso@xtec.cat) i amb còpia a l'adreça de correu de tutor/a de TdR.</p> <ul style="list-style-type: none"> - El C.Pedagògic respondrà a l'alumne/a conforme ha rebut aquest correu. - L'alumne/a pot sol·licitar, en aquest mateix correu, obtenir una còpia impresa en B/N i enquadernada.
Del 25 de gener al 12 de febrer de 2021	<p><u>Preparació de l'exposició oral</u></p> <p><u>Tutoria:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Selecció dels continguts - Material de suport a la presentació - Preparació del Power Point - Simulació cronometrada - Gravació
Setmana del 15 de febrer de 2021	<ul style="list-style-type: none"> - Exposició oral davant d'un tribunal

7. Avaluació

7.1 La nota del treball de recerca

La nota del treball de recerca és el resultat de l'avaluació de tot el procés, des de l'elecció del tema fins a l'exposició oral. Els criteris d'avaluació s'aprovaran el curs 2020-21. Pendent d'aquesta aprovació final i també de les condicions de confinament en les que es desenvolupi el curs 2020-21, la nota final del treball es compon per una **nota de tutoria** (30%), **nota de la memòria escrita** (40%) i **nota de l'exposició oral** (30%)

7.2 La nota de tutoria

La nota de tutoria la posa el tutor/tutora del treball i consisteix en l'avaluació dels procediments que has emprats i de la teva actitud en tot el procés de recerca. El tutor/tutora, a l'hora de posar la nota, tindrà en compte en la seva avaluació els següents aspectes:

- Assistència a les sessions de tutoria
- Presentació del material i de la feina encomanada pel tutor/tutora en les sessions de tutoria
- Respecte del calendari i del pla de treball
- Constància i dedicació al treball
- Metodologia de treball
- Autonomia en el treball
- Esperit d'iniciativa
- Domini de les eines de recerca

7.3 La nota de la memòria

La nota de la memòria és la mitjana de la nota que posaran els membres del tribunal d'avaluació de TdR a la correcció i **avaluació de la memòria escrita**. El tribunal estarà compostat per tres professors/professores: el teu tutor/la teva tutora de TdR, un professor/professora del mateix departament didàctic del tutor, o competent en el tema del teu treball, i un tercer professor/professora de l'equip docent de batxillerat. El tribunal a l'hora de posar la nota tindrà en compte en la seva avaluació els següents aspectes:

- Estructura adequada quant a l'ordre i els apartats
- Correcció lingüística i ortogràfica
- Adequació del llenguatge i el vocabulari al tema estudiat
- Presentació ordenada, neta i clara de la memòria
- Presentació ordenada, neta i clara de l'aparell iconogràfic i gràfic
- Idoneïtat de les fonts d'informació escollides
- Contingut treballat amb esperit de recerca i rigor
- Capacitat d'extreure dades significatives per al desenvolupament del treball
- Capacitat de síntesi
- Aportació científica dels continguts i les conclusions

7.4 La nota de l'exposició oral

La **nota de l'exposició oral** la posarà el tribunal de TdR després de l'exposició. Durant l'exposició hauràs de demostrar les teves capacitats comunicatives i de síntesi, atès que tindràs només 15 minuts per exposar vuit mesos de treball. Recorda-te'n de que, quan més preparada tinguis l'exposició, més difícil serà que els nervis et juguin una mala passada. El tribunal a l'hora de posar la nota tindrà en compte en la seva avaluació els següents aspectes:

- Ordre lògic i coherent d'exposició
- Adequació dels continguts als temps d'exposició
- Qualitat del material de suport
- Saber estar (adequació del to de la veu, llenguatge corporal)
- Claredat en l'exposició
- Correcció, vocabulari adequat a l'expressió oral
- Capacitat de síntesi en la presentació del tema i conclusions

ANNEX I: Normes de composició gràfiques

- El text s'ha de presentar escrit amb ordinador
- El text ha de tenir una extensió mínima de 20 pàgines (annexos exclosos)
- El text s'ha de presentar justificat, alineat al marge esquerre i dret (cal deixar uns marges generosos sobretot a la banda esquerra, ja que és l'espai que serà parcialment ocupat per l'enquadernació)

Mida aproximada dels marges: SUPERIOR 3-3,5 cm, INFERIOR 2,3-3 cm, ESQUERRE 3-4 cm, DRET 2-2,5 cm.

- Les pàgines hauran d'estar numerades al peu de la pàgina (centrada o desplaçada a la dreta)
- L'espai d'interlineat del text principal es pot deixar a espai i mig.
- Els diferents capítols, apartats o paràgrafs han de tenir entre si un espai adequat
- Entre els títols i subtítols hi ha d'haver línies en blanc que ajudin a identificar la jerarquia corresponent a cada títol
- Entre cada paràgraf, es pot deixar un espai o bé, si no es fa així, el nou paràgraf haurà de començar amb la primera línia entrada dins el text
- Si es fa una citació que ocupa un cert espai, cal deixar un espai entre la cita i el text

- Les notes a peu de pàgina se solen separar del text principal per una línia fina
- La lletra ha de ser clara i entenedora i tota la memòria ha de tenir una mateixa família de lletres
 - Normal: composició general del text
 - **Negreta:** Títols i subtítols
 - *Cursiva:* paraules d'un altre idioma, títols de llibres, Noms científics de vegetals plantes o minerals, dialectalismes, lletres que enumeren, en esquemes o quadres per indicar els noms dels conceptes.
- La mida de la lletra normal pot oscil·lar entre 10 i 12, excepte les notes a peu de plana, gràfics etc, que han de tenir un cos de lletra més petit
- Els títols també poden ser d'un altra mida
- Les quantitats s'escriuen amb xifres. Les quantitats compreses entre el 0 i el 9 es poden escriure amb lletres. Si tenen decimals o són percentatges o mesures s'escriuen en xifres.
- Els documents (quadres, gràfiques, imatges, planes) es poden incloure dins del text, però no han de trencar el fàcil seguiment de la lectura de la memòria
- Aquests documents han de tenir un peu d'imatge, una mínima presentació que doni la seva referència respecte al text que es relaciona.
- La memòria s'imprimirà en fulls blancs escrits a una sola cara de mida DIN A4.

ANNEX II: Parts de la memòria escrita (cal passar la part escanejada)

Parts de la memòria escrita	
Inici	
Portada	Posa-hi: el títol (al mig, amb lletra grossa i en negreta); el teu nom i el del tutor/a complets, el nom del teu centre amb la indicació del grup classe, el lloc i la data de presentació (tot això va a baix i a la dreta, amb un cos de lletra normal). No hi calen imatges ni coloraines.
Índex	(Aquí o al final del treball). Enumera-hi els títols i subtítols de les diferents parts i subparts del treball, amb el número de pàgina d'inici corresponent. Sol incloure l'índex de taules o quadres, numerats.
Cos	
Introducció i objectius	S'escriu quan el treball ja està acabat. S'hi explica breument què et va motivar a triar aquest tema, quin era a grans trets l'estat de la qüestió en iniciar-lo, quin n'és l'objectiu (és a dir, la pregunta de recerca a què respon) i quina la hipòtesi (és a dir, la idea que haver intuït que podia respondre la pregunta de recerca). Justifica-hi també el títol.
Metodologia	Explica quina ha estat la metodologia (és a dir, el camí seguit) per a comprovar la hipòtesi. Explica el procediment concret que has seguit per a respondre la pregunta de recerca (ja sigui a través de l'anàlisi de fonts documentals, d'enquestes, d'entrevistes o d'experiments de laboratori).
Desenvolupament	És el nucli del treball i conté les dades seleccionades, analitzades i interpretades. Estructura'l en capítols, apartats i subapartats, cadascun amb el seu títol. Cal distingir entre els apartats teòrics i els pràctics. Inclou-hi citacions i notes per a fonamentar el teu treball. Fes-hi ús de gràfics, de taules o d'il·lustracions. Justifica'ls: no han de ser-hi per a «fer bonic». Acompanya'ls d'un peu explicatiu i esmenta'ls en el cos del treball.
Conclusions	Recorda-hi a grans trets el procés seguit. Destaca-hi els resultats obtinguts, relacionant-los amb la idea o la hipòtesi inicial. Esmenta-hi breument els aspectes que la refermen o la contradueixen, els problemes plantejats i les solucions obtingudes (o què es podria fer en un futur per a obtenir-ne). Digues si has assolit l'objectiu que et proposaves (és a dir, digues si has respost la pregunta inicial i quina contribució fa el treball amb relació al coneixement previ sobre el tema) i per on caldria continuar investigant. Esmenta-hi succintament l'interès personal que han suscitat en tu el tema i el treball o el fruit que n'has tret

Final

Agraïments	Consigna-hi el nom de tots els experts que t'han donat un cop de mà. També, en segon terme, el de les persones que, sense ser experts en el tema, t'han ajudat d'altres maneres
Fonts d'informació	Fes una llista, ordenada alfabèticament, de totes les fonts consultades citades en el treball de recerca, classificades per matèries o segons el suport: bibliografia, pàgines web, films, etc. Sigues agraït/da i just/a amb tothom: no amaguis l'autoria de cap document consultat (ni tan sols la de les il·lustracions o fotos). No n'hi afegeixis per a farcir! Només has de citar els documents realment esmentats en el treball.
Annexos	Inclou possibles materials que, per la seva llargada o pel seu format, no resulta adient o pràctic d'oferir-los en el cos del treball (que hi figuraran, això sí, esmentats). També hi poden anar materials complementaris no essencials. Numera'ls i posa-hi títol (Exemples: Annex I: <i>Cronologia dels 129 presidents de la Generalitat de Catalunya (des de 1359), amb dades biogràfiques</i>); Annex V: <i>Transcripció de les entrevistes</i>).

ANNEX III: Citació de fonts. Cites i referències bibliogràfiques

Hi ha diverses maneres de citar les fonts. S'adopti el sistema que s'adopti, l'important és mantenir la coherència al llarg del treball. Te'n proposem un de força habitual:

a) Llibres i estudis

PRIMER COGNOM, Nom; PRIMER COGNOM, Nom [; + altres autors].

Títol de la publicació. 2a (3ª...) edició.

Lloc de publicació: Editorial (Col·lecció, número), any d'edició.

Exemple: MIRALLES, Jordi. *Noosfera. Sensibilització mediambiental per a estudiants juvenils. 2a ed.* Barcelona. Editorial Fundació Francesc Ferrer i Guàrdia – Fundació Terra (Quaderns d'Educació Popular, 7), 2018

b) Articles

PRIMER COGNOM, Nom; PRIMER COGNOM, Nom [; + altres autors].

«Títol de l'article». *Nom de la Revista* (lloc de publicació), núm. (data), pàg. inicial – pàg.final.

Exemple: GENÍS, Daniel. «El somni de la raó (científica) provoca monstres (literaris) o com la ciència i la literatura es donen la mà». *Mètode* (València), núm. 85 (primavera 2015), pàg.39-44.

c) Recursos d'internet

«La Pilarín. Dibuijant». *Cavall Fort* (Barcelona), núm 1208 (novembre 2016).
<<http://www.cavallfort.cat/cavallfort/ca/cavall-fort/arxiu/1208/20-entrevista.htm>> [Consulta: 25 novembre 2018]

Quan s'escriu la memòria d'un treball fem servir informació i materials que s'han consultat i que han estat escrits o produïts per altres autors dels quals hem extret idees o hem citat textualment. **Aquest procediment s'anomena citar o referenciar.**

Les fonts consultades han de ser reconegudes en dos llocs diferents: en el lloc on el document es cita en el cos del text del treball i en una llista de referències bibliogràfiques al final del mateix. La cita bibliogràfica consta dels següents elements: **cita i referència bibliogràfica de la font.**

Una cita és el text d'un autor que es copia o transcriu literalment en el cos de la memòria. S'escriu amb cursiva i entre cometes. Ha de ser completament fidel a l'original

Exemple:

“Defendeos de las fotocopias: en cuanto las tengáis, leedlas y anotadlas”, aquest és el savi consell que dóna Umberto Eco (1982, p. 157) ...

S'anomena referència bibliogràfica al conjunt de dades tècniques necessàries per a la perfecta identificació d'una cita

Si les citacions textuais ocupen quatre línies o més, cal presentar-les amb un cos de lletra més petit (10 o 11 punts), fora del text principal, sagnades (marges esquerre i dret més amples que el del text principal) i amb una línia en blanc abans i després de la citació.

En el cas que no copiem literalment la idea d'un autor, però la fem servir en el treball per reforçar els nostres arguments, és aconsellable referenciar l'autor amb el seu cognom i l'any de publicació del llibre que hem llegit.

ANNEX IV: La presentació oral (cal passar la part escanejada)

Segueix les orientacions generals que hem donat sobre expressió oral. Sobre la presentació del treball de recerca en concret, et recomanem també el següent:

- Fes-te prèviament un **guió** breu, tan esquemàtic com et sigui possible, on has de fer constar les motivacions que t'han dut a triar el treball, la pregunta inicial, la idea o la hipòtesi de partença, la metodologia emprada o les dificultats que has trobat.
- **Explica al tribunal tot el treball**, no tan sols les conclusions. Fes-ho en el mateix ordre de l'informe escrit lliurat (introducció, cos, conclusions), però molt resumidament, destacant-ne les parts que creguis més significatives i intentant donar-hi un cert «fil argumental», que farà amena l'exposició. Que quedi ben clar com d'una pregunta inicial has arribat a una conclusió nova.
- **Assaja la presentació a consciència** i hi guanyaràs en fluïdesa i seguretat. Enregistra-te-la o presenta-la davant altres persones, demanant-los que et suggereixin millores de tota mena (sobre l'estructura, la claredat expositiva, la correcció lingüística, el contacte ocular amb l'auditori o la gestualitat, la potència de veu, l'articulació, el ritme, etc.)
- Se sol fer ús de **suports gràfics** (pòsters, esquemes a la pissarra, PowerPoint, Prezi, etc.), sense que aquests t'anul·lin (consulta el quadre de més avall). En aquest cas, arribada l'hora, és important que hagi comprovat prèviament que **funcionen correctament tots els aparells** o mitjans tècnics de suport que vulguis fer servir (connexió a Internet, enregistraments sonors, programari...). Fes-te una llista prèvia dels elements que has de tenir a punt.
- En les presentacions col·lectives, cal haver decidit clarament **de què parlarà cada membre del grup**, de manera que les intervencions siguin equilibrades, amb el benentès que tots ells poden respondre qualsevol pregunta sobre el conjunt del treball.
- Els components del tribunal demanaran segurament aclariments o voldran formular **preguntes** sobre el contingut o la metodologia emprada. Reacciona amb seguretat pròpia de l'«especialista» en què t'has convertit. De tota manera, et pot tranquil·litzar pensar que la **qualificació** final no depèn només de la memòria escrita o de l'exposició finals: també compta – i molt – tota la feina prèvia.

Recomanacions per a l'ús de diapositives

1. **El missatge és més important que la forma.** Abans d'obrir el programa (PowerPoint o un de semblant) i posar-te a «dissenyar» diapositives, pensa amb calma què escriuràs en la presentació i què hi afegiràs oralment a part.
2. **No t'excedeixis en el nombre de diapositives i tampoc no les atapeeixis de text.** Una presentació és útil si es converteix en una mera lectura de pantalles tan plenes de text que fins poden posar en dubte el teu coneixement sobre el tema.
3. La presentació no ha de servir per a impressionar visualment els assistents i fer que deixin de mirar-te: **ets tu qui comunica i les diapositives són tan sols un mitjà.**
4. Tria un **fons** que permeti llegir bé el text (que no faci mal d'ulls), una **tipografia** clara i de mida confortable per als assistents de la darrera fila. Tria un mateix tipus de lletra, fent-ne variacions de mida o d'aspecte, amb l'ús de la negreta o de la cursiva, i evitant escriure-ho tot amb majúscula, menys llegidora.
5. Les **imatges** han d'estar totalment justificades i **han de contribuir a potenciar el missatge, no a dispersar l'audiència.** No abuis dels «efectes especials», que desvien l'atenció cap a la forma, oblidant el contingut.

Rúbrica de l'exposició oral TdR (2019-20)

Exposició	PES
Salutació i presentació de l'orador i del tema i agraïment i comiat final	0,5
Estableix contacte visual amb els integrants del tribunal, dirigint-te a tots ells	0,5
Recurs oral: parla a poc a poc, amb naturalitat i amb un to de veu audible	0,5
No s'ha encallat o si ho ha fet, ha sabut reconduir la situació (aturant-se, demanant disculpes i centrant de nou el tema)	0,5
Ha utilitzat un lèxic ric, sense incorreccions ni expressions inapropiades	1
Mostra capacitat de síntesi en la seva exposició	1
Ha resumit bé els arguments més importants	1
Ha expressat clarament les conclusions	1
Ha sabut organitzar el temps entre presentació, nucli i conclusions i no ha depassat els 15 minuts	0,5
Ha sabut controlar l'espai i els moviments del cos	1
Ha sabut coordinar el discurs amb el power point o material de suport	0,5
El power point estava estructurat i no tenia faltes d'ortografia	1
Respon les preguntes de forma adequada	1
TOTAL	10